Norges forskningsråd

Mal for konsortieavtale
Pr. 06.02.2009

Mal for **konsortieavtale** er et innspill fra Forskningsrådet til hvordan rettigheter og plikter kan reguleres mellom partene i et **samarbeidsprosjekt**, som er definert som prosjekt der **prosjektansvarlig** samarbeider med en eller flere **aktive samarbeidspartnere**.

Prosjektansvarlig må inngå avtaler med aktive samarbeidspartnere som regulerer til konsortiedeltakernes gjensidige rettigheter og plikter (konsortieavtale). De aktive samarbeidspartnerne er identifisert i avtalen mellom Forskningsrådet og prosjektansvarlig.

Forskningsrådet understreker at malen kun er ment som et mulig utgangspunkt for konsortiedeltakernes regulering, at den ikke nødvendigvis er uttømmende, og at det kan tenkes flere alternativer til bestemmelsene slik de fremgår av denne malen. Dette er til dels kommentert i fotnoter. Punkter merket med grått, er bestemmelser som er obligatoriske iht til Forskningsrådets generelle kontraktsvilkår.

Kontrakten med Forskningsrådet angir rammen for bestemmelsene i konsortieavtalen og omfatter:

- Et underskrevet **avtaledokumentet**, samt minimum følgende dokumenter som er en integrert del av kontrakten:
- **Forskningsrådets generelle kontraktsvilkår**
- **Prosjektbeskrivelsen**

Dersom dokumentene inneholder bestemmelser som strider mot hverandre, skal de gjelde i den rekkefølge som er angitt over.

Dersom kontrakten med Forskningsrådet og konsortieavtalen inneholder bestemmelser som strider mot hverandre, skal kontrakten med Forskningsrådet ha forrang. Kontrakten er tatt inn som vedlegg 1 til denne konsortieavtalen.

1 Definisjoner

Definisjoner av viktige begreper fremgår av Forskningsrådets generelle kontraktsvilkår som er en del av kontrakten mellom Norges forskningsråd og prosjektansvarlig.

I tillegg gjelder følgende definisjoner:

Arbeidsplan	Årlig plan for den faglige og finansielle gjennomføring av prosjektet, og for konkretiseringen av konsortiedeltakernes forpliktelser.
Delprosjekt	Virksomhet som utgjør en del av den samlede aktivitet i henhold til prosjektbeskrivelsen og finansieringsplanen.

Forskningsrådet	Norges forskningsråd.
Konsortiedeltaker	Prosjektansvarlig og aktive samarbeidspartner(-e) som i henhold til konsortieavtalen bidrar med ressurser til prosjektet.
Prosjektbakgrunn	Materielle bidrag eller immaterielle rettigheter eller *know how* som en konsortiedeltaker bringer inn i prosjektet. Den enkelte konsortiedeltakers prosjektbakgrunn er angitt i vedlegg 4. I Generelle kontraktsvilkår fra 1.1.09 brukes uttrykket *bakgrunnskunnskap*
Tilsluttede deltakere	Juridisk person som direkte eller indirekte er underlagt en konsortiedeltakers kontroll, eller er under tilsvarende direkte eller indirekte kontroll som en konsortiedeltaker. Med kontroll anses: a) direkte eller indirekte innehav av mer enn 50% av den juridiske enhets aksjekapital, eller en majoritet av dennes stemmeberettigede aksjer eller eierandeler; b) direkte eller indirekte innehav, reelt eller juridisk, av bestemmende innflytelse i vedkommende juridiske enhet. **Alternativt:** Tilsluttede deltaker er listet i vedlegg 5.

2 Konsortieavtalen - omfang, formål og forholdet til kontrakten

2.1 Denne konsortieavtalen regulerer forholdet mellom konsortiedeltakerne i et prosjekt hvor prosjektansvarlig på konsortiets vegne har fått finansiell støtte fra Forskningsrådet for å gjennomføre prosjektet. Konsortieavtalen regulerer organisering og gjennomføring av prosjektet samt rettigheter og plikter mellom konsortiedeltakerne. Prosjektet er omtalt som (s*ett inn prosjektets navn og nr her).*

2.2 Rammene for prosjektet, herunder betingelsene for støtte fra Forskningsrådet, denne støttens omfang, prosjektets mål, prosjektbeskrivelse, finansieringsplan og rapporteringskrav, fremgår av kontrakten mellom Forskningsrådet og prosjektansvarlig.

Vedlegg 1: Kontrakten mellom Forskningsrådet og prosjektansvarlig.

Ved eventuell motstrid mellom kontrakten og denne konsortieavtale, skal kontrakten ha prioritet. Følgende vedlagte dokumenter inngår også som en del av konsortieavtalen mellom konsortiedeltakerne:

Vedlegg 2: Konsortiedeltakernes interesse for og kompetanse til å delta i prosjektet
Vedlegg 3: Den enkelte konsortiedeltakers forpliktelser i forhold til konsortiet til å utføre forskningsarbeid og/eller yte finansielle bidrag i overensstemmelse med prosjektbeskrivelsen og finansieringsplanen for prosjektet[1]

[1] Dette dokumentet skal klarlegge den enkelte konsortiedeltakers forpliktelser til å utføre forskningsarbeid for

Vedlegg 4: Den prosjektbakgrunn som bringes inn av den enkelte konsortiedeltaker[2]
Vedlegg 5: Lise over tilsluttede deltakere.

2.3 Hver av konsortiedeltakerne plikter å bidra til gjennomføring av prosjektet og oppfyllelse av kontrakten med egne ressurser i samsvar med de oppgaver og forpliktelser som fremgår av denne konsortieavtale, prosjektbeskrivelsen og finansieringsplanen. Konsortiedeltakerne har i forhold til hverandre et felles ansvar for gjennomføringen av prosjektet og for å nå de resultater som fremgår av prosjektbeskrivelsen.

2.4 Konsortieavtalen omfatter dette underskrevne avtaledokument med ..... vedlegg, jf. pkt 2.2.

3 Konsortiedeltakerne, konsortiets styre og ledelse

3.1 Initielle konsortiedeltakere

Prosjektansvarlig
Institusjonens/bedriftens navn Organisasjonsnummer

Øvrige konsortiedeltakere
Institusjonens/bedriftens navn Organisasjonsnummer
Institusjonens/bedriftens navn Organisasjonsnummer

3.2 Nye konsortiedeltakere

Styret for konsortiet, jf. pkt 3.4 nedenfor, fatter vedtak om deltakelse av nye konsortiedeltakere, som etter slikt vedtak vil ha rett til å være representert i styret. Slikt vedtak krever tilslutning fra samtlige konsortiedeltakere og forutsetter at den nye konsortiedeltaker tiltrer konsortieavtalen og at det inngås egen avtale hvor den nye konsortiedeltaker forplikter seg til å:

- ha en egen FoU-aktivitet knyttet til og med relevans for prosjektet, nærmere definert i vedlegg 2 til konsortieavtalen, og/eller,
- bidra med finansielle ressurser og/eller egen vederlagsfri FoU-innsats til aktiviteter i prosjektet, nærmere definert i vedlegg 3 til konsortieavtalen.

Nye konsortiedeltakere skal godkjennes av Forskningsrådet iht Forskningsrådets generelle kontraktsvilkår pkt. 2.2.

3.3 Fratreden av konsortiedeltakere

3.3.1 En konsortiedeltaker kan anmode om å avvikle sin deltakelse i konsortiet, og ved dette frasi seg sine rettigheter og bli fritatt fra sine forpliktelser etter konsortieavtalen.

---

konsortiet og/eller yte bidrag i form av finansiering, fasiliteter, kompetanse og egeninnsats i henhold til prosjektbeskrivelsen og finansieringsplanen.

[2] Dokumentet skal beskrive den prosjektbakgrunn den enkelte konsortiedeltaker bringer inn i prosjektet i form av materielle bidrag, immaterielle rettigheter eller *know how*.

Anmodningen må fremmes med minimum seks måneders varsel til styret og må godkjennes av styret og av Forskningsrådet.[3]

3.4 Styret og ledelsen

3.4.1 Konsortiet skal ha et styre og en prosjektleder.[4]

3.4.2 Styret skal sørge for at de intensjoner og planer som ligger til grunn for kontrakten om prosjektet blir innfridd, og at den virksomhet som fremgår av prosjektbeskrivelsen og finansieringsplanen blir realisert innenfor vedtatte tidsrammer. Styret skal videre sikre at samspillet mellom prosjektansvarlig og de øvrige konsortiedeltakerne fungerer godt. Styret velger selv sin leder.[5]

3.4.3 Samtlige konsortiedeltakere kan oppnevne et medlem hver til styret. Konsortiedeltakerne kan fritt bytte ut styremedlemmer, men skal til enhver tid holde prosjektleder orientert om hvem som representerer konsortiedeltaker[6].

3.4.4 Prosjektleder utpekes av prosjektansvarlig. Prosjektleder har det daglige ansvaret for prosjektet og rapporterer til styret.

3.4.5 Prosjektleder skal innkalle styret til møter med rimelig varsel, normalt ikke mindre enn 2 uker. Sammen med innkallingen skal det følge saksliste og nødvendige underlag for behandling av sakene.

3.4.6 Styret kan treffe beslutning når mer enn halvparten av medlemmene er til stede eller deltar i styrebehandlingen. Styret fatter normalt sine vedtak ved enstemmighet blant de medlemmer som er til stede eller deltar i styrebehandlingen. I løpende saker som ikke endrer den enkelte konsortiedeltakers rettigheter under konsortieavtalen eller kontrakten, fatter styret sine vedtak med 2/3 flertall.

4 Konsortiedeltakernes FoU-arbeid og/eller finansielle bidrag

4.1 Konsortiedeltakernes interesse og kompetanse utgjør grunnlaget for deres deltakelse i prosjektet og kontrakten med Forskningsrådet. Denne interesse og kompetanse er nærmere beskrevet i vedlegg 2.

4.2 Hver konsortiedeltaker skal utføre det FoU-arbeid som vedkommende eventuelt har påtatt seg i henhold til prosjektbeskrivelsen, og/eller yte finansielle bidrag slik dette er spesifisert i vedlegg 3.

4.3 Med styrets godkjennelse kan en konsortiedeltaker overlate deler av det FoU-arbeid vedkommende har ansvar for, til egnet underleverandør. Dette fritar ikke konsortiedeltakeren for vedkommendes forpliktelser overfor de øvrige konsortiedeltakerne.

---

[3] Med mindre det dreier seg om rene underleveranser av kort varighet, er hovedregelen at samarbeidspartnerne slutter seg til konsortiet for hele prosjektets varighet.

[4] For store konsortier kan det være aktuelt å ha en generalforsamling der alle deltakerne har en representant og et styre som består av en mindre gruppe utvalgte deltakere.

[5] Prosjektansvarliges representant kan være styrets leder.

[6] For konsortier med et større antall deltagere kan antall styremedlemmer begrenses gjennom at enkelte av styremedlemmer representerer flere konsortiedeltakere.

4.4 Dersom en konsortiedeltaker ikke utfører avtalt FoU-arbeid på en tilfresstillende måte, kan styret beslutte at FoU-arbeidet helt eller delvis skal overføres til en annen konsortiedeltaker på nærmere angitte vilkår. Slik overføring fritar ikke den aktuelle konsortiedeltaker for dennes øvrige forpliktelser i henhold til vedlegg 3[7].

5 Lokalisering, personalansvar og avtaler med ansatte og andre tilknyttede samarbeidspartnere

Konsortiedeltakerne er enige om å avtalefeste lokalisering av forskningsaktivitetene og hvordan arbeidsgiveransvaret for personalet tilsuttet prosjektet skal ivaretas. Arbeidsgiveransvar og ansettelse skal normalt ikke endres for arbeidstakere som deltar i prosjektet.

Konsortiedeltakerne forplikter seg til å inngå de avtaler med eiere, ansatte (herunder ansatte med dobletilsettingsforhold), samarbeidspartnere, underleverandører og andre som er nødvendig for å oppfylle vedkommende deltakers forpliktelser etter denne avtale, herunder å sørge for nødvendig overføring av immaterielle rettigheter.

6 Arbeidsplan, rapportering og betaling

6.1 For å konkretisere og følge opp tiltakene i prosjektbeskrivelsen, skal det utarbeides en årlig *arbeidsplan* som danner utgangspunkt for den faglige og finansielle gjennomføring av prosjektet, og for konkretiseringen av konsortiedeltakernes forpliktelser, jf. punkt 4.2 og vedlegg 3. Arbeidsplanen vedtas av styret for konsortiet. Den årlig reviderte arbeidsplanen danner også utgangspunkt for rapportering til Forskningsrådet,

6.2 Prosjektansvarlig er ansvarlig for koordineringen av den faglige og økonomiske rapportering til Forskningsrådet. Konsortiedeltakerne skal uten opphold levere alle prosjektresultater, rapporter, regnskapsunderlag og annet som prosjektansvarlig trenger for å ivareta sitt ansvar overfor Forskningsrådet[8].

6.3 Prosjektansvarlig er ansvarlig for at midler som utbetales fra Forskningsrådet, forvaltes i samsvar med kontrakten etter retningslinjer fastsatt av styret. Det samme gjelder for utbetaling av midler som er forutsatt betalt til konsortiedeltakerne.

7 Prosjektbakgrunn

7.1 Den prosjektbakgrunn som anses relevant ved inngåelse av konsortieavtalen, fremgår av vedlegg 4.[9]

7.2 Enhver konsortiedeltaker som ønsker å bidra med prosjektbakgrunn utover det som følger av pkt. 7.1, skal gjøre dette kjent for styret. Styret avgjør om dette vil være relevante bidrag til prosjektet og om det skal brukes i prosjektet.

---

[7] Det forutsettes at partene enes om en rimelig kompensasjon for de FoU-ytelser som vedkommende konsortie-deltaker fritas for.

[8] Konsortieavtalen kan i tillegg til disse bestemmelser ha mer detaljerte regler for bl.a. fakturering, prosjektledelse, administrasjon og overføring av midler, etc.

[9] Det bør vurderes om det er behov for egne prosedyrer for håndtering av prosjektbakgrunn.

7.3 Et hvert resultat av prosjektet som ikke er prosjektbakgrunn i henhold til vedlegg 4, og som heller ikke er godkjent av styret som prosjektbakgrunn i henhold til pkt 7.2, har automatisk status som prosjektresultat.

7.4 Konsortiedeltakerne skal under prosjektperioden ha vederlagsfri[10] tilgang til prosjektbakgrunn som er nødvendige for gjennomføringen av eget arbeid i prosjektet.

7.5 Eiendomsretten til prosjektbakgrunnen beholdes av den konsortiedeltaker som brakte denne inn i prosjektet.

8. Prosjektresultater

8.1 Eierskap til prosjektresultater

8.1.1 Hver konsortiedeltaker får eiendomsrett til prosjektresultat som er frembrakt av vedkommende deltaker, dennes ansatte eller leverandører.

8.1.2 Når flere har frembrakt et resultat i fellesskap skal eierskapet til prosjektresultatet reguleres eierskapet som beskrevet i vedlegg 6.

Alternativ tekst
Når flere har frembrakt et resultat i fellesskap skal eierskapet til prosjektresultatet reguleres etter følgende prinsipper:

Eierskapet til et prosjektresultat tilfaller den part som er innehaver av immaterielle rettigheter som utnyttelsen av prosjektresultatene er avhengig av.

- Dersom utnyttelsen ikke er avhengig av noen av konsortiedeltakernes immaterielle rettigheter, eller dersom utnyttelsen er avhengig av immaterielle rettigheter som tilkommer to eller flere konsortiedeltakere, tilfaller eierskapet den konsortiedeltaker hvis forretningsmessige interesseområde omfatter utnyttelsen av prosjektresultatet.
- Dersom prosjektresultatet omfattes av to eller flere konsortiedeltakeres forretningsmessige interesseområde, tilfaller eierskapet den konsortiedeltaker som selv, eller ved sine ansatte eller leverandører, har ytt det største bidraget til prosjektresultatet.
- Dersom eierskapet ikke kan avgjøres etter en av de foregående regler, tilfaller eierskapet de konsortiedeltakere som har bidratt til prosjektresultatet i fellesskap. Partene må i så fall inngå en avtale vedrørende utøvelsen av felles eierskap.[11]

8.1.3 Konsortiedeltakerne skal melde fra til styret om prosjektresultater. Prosjektresultatene skal behandles konfidensielt i 90 dager fra melding er gitt. Den konsortiedeltaker som har eierskapet til et prosjektresultat som kan ha kommersiell verdi, har plikt til å beskytte resultatet på den måte og i den utstrekning som er hensiktsmessig. Dersom eierskapet tilkommer to eller flere konsortiedeltakere i fellesskap, skal prosjektansvarlig etablere hensiktsmessig beskyttelse for eiernes regning. Dersom en deltaker ikke ønsker

[10] I spesielle tilfeller kan det være aktuelt å avtale godtgjørelse for slik bruk. Dette vil ikke være i strid med kontrakten med Forskningsrådet.
[11] Det anbefales ikke å ha sameie til prosjektresultatene.

å beskytte et prosjektresultat, må vedkommende på nærmere avtalte vilkår gi de andre konsortiedeltakerne adgang til å beskytte det på egen regning.

8.2 Bruksrett til prosjektresultat

8.2.1 Konsortiedeltakerne skal under prosjektperioden ha vederlagsfri bruksrett til prosjektresultater som er nødvendige for gjennomføringen av eget arbeid i prosjektet.

8.2.2 For kommersiell utnyttelse skal konsortiedeltakerne ha bruksrett til prosjektresultater på nærmere avtalte vilkår når dette er nødvendig for å utnytte sine egne resultater i prosjektet.

8.2.3 Konsortiedeltakerne skal ha rett til å forhandle om retten til kommersiell utnyttelse av prosjektresultater som ligger utenfor de øvrige konsortiedeltakernes forretningsmessige interesseområder. [12]

Konsortiedeltakerne skal ha rett til vederlagsfri bruk av prosjektresultatene til egne undervisnings- og forskningsformål.

8.2.4 Alle begjæringer om bruksrett til prosjektresultater skal fremsettes skriftlig.[13]

8.3 Krav til utnyttelse av prosjektresultater

8.3.1 Prosjektresultater som kan utnyttes kommersielt, skal utnyttes innen rimelig tid. Dersom rettighetshaver(e) til prosjektresultatene ikke selv ønsker å utnytte resultatene kommersielt skal vedkommende gi de andre konsortiedeltakerne rett til å forhandle om kommersiell utnyttelse. [14]

8.4 Tilknyttede partnere

Rettigheter som tilkommer en konsortiedeltaker iht pkt. 8, skal kunne overføres til selskap tilhørende samme konsern eller andre eksisterende eller fremtidige tilknyttede selskaper som spesifisert i vedlegg 5.

9 Bruksrettigheter for deltakere som tiltrer eller forlater konsortiet

9.1 Nye parter

Alle prosjektresultater skapt før en ny parts tiltredelse anses som prosjektbakgrunn i forhold til den nye parten.

---

[12] Deltakernes forretningsmessige interesseområder bør være definert i konsortieavtalen i eget vedlegg.

[13] Partene bør avtale nærmere hvilke frister som skal gjelde for begjæring om tilgang og for respons på slik begjæring

[14] Hvis mulig, bør partene si noe om hva som anses som rimelig tid for utnyttelse av resultatene i prosjekt og på hvilke vilkår de andre konsortiedeltakerne skal gis rett til kommersiell utnyttelse.

9.2 Parter som forlater Konsortiet:

9.2.1 Bruksrettigheter til en misligholdende part:

Bruksrettigheter til en misligholdende part, samt denne partens rettigheter til å anmode om slike bruksrettigheter, skal opphøre øyeblikkelig når den misligholdende parten mottar styrets formelle oppsigelse av deltakelse i konsortiet.

9.2.2 *Ikke-misligholdende Part:*

En part som frivillig forlater konsortiet og med de andre partenes samtykke, skal beholde bruksrettigheter til prosjektresultater utviklet frem til oppsigelsesdatoen. [15]

9.2.3 Rettigheter for gjenværende konsortiedeltakere

Alle parter som forlater konsortiet skal fortsette å avgi bruksrettigheter i henhold til kontrakten og konsortieavtalen, som om vedkommende hadde fortsatt å være part i hele prosjektets varighet.

10 Offentliggjøring av prosjektresultater

10.1 Prosjektresultatene skal gjøres kjent så hurtig som mulig. Herunder skal de formidlingstiltak og formidlingsplaner som er angitt i kontrakten mellom Forskningsrådet og prosjektansvarlig gjennomføres.[16]

10.2 Konsortiedeltakerne har, forutsatt at reglene i 10.4 nedenfor er fulgt, rett til å publisere egne resultater fra delprosjekter men slik at publisering ikke medfører skade eller ulempe for de andre konsortiedeltakernes utnyttelse av egne resultater.

10.3 Nødvendig beskyttelse for å sikre muligheten til kommersiell utnyttelse skal kunne foretas før publisering, dersom minst en konsortiedeltaker krever det.

10.4 Planer om publisering sendes gjennom prosjektleder til styret fra den som har frembrakt resultatet. Konsortiedeltakerne har 30 dagers frist fra melding ble gitt til å begjære utsettelse av publisering for å kunne foreta nødvendig beskyttelse. For innsending av patentsøknad skal det som hovedregel gis 90 dagers frist etter at en konsortiedeltaker har begjært om utsettelse. [17]

---

[15] Partene bør liste hvilke prosjektresultater dette gjelder.

[16] Et viktig prinsipp for offentlig finansiert forskning er at resultatene i bred forstand skal komme samfunnet til nytte, både gjennom oppbygging og formidling av kunnskap og kommersiell utnyttelse. Denne intensjonen tilsier at hovedregelen bør være at prosjektresultatene gjøres allment kjent. Dette er imidlertid ikke til hinder for at konsortieavtalen kan ha bestemmelser som sikrer at offentliggjøring ikke reduserer eller hindrer partenes mulighet for å utnytte resultatene kommersielt. Dersom man i pkt 10.1 og 10.2 ønsker å underlegge publisering en sterkere grad av styring fra konsortiets styre, kan det være aktuelt å innføre en bestemmelse som innebærer at styret etter nærmere fastsatte regler skal fatte beslutning om hva som skal publiseres og når dette skal skje.

[17] I henhold til Universitets- og høyskoleloven må læringsinstitusjonens styre fatte vedtak om midlertidig hemmelighold for resultater som er fremskaffet av universitets- og høyskoleansatte.

11 Fortrolighet

Konsortiedeltakerne plikter å bevare taushet om fortrolige opplysninger som er mottatt fra andre konsortiedeltakere[18]. Fortrolige opplysninger skal ikke kunne utleveres til andre eller publiseres uten styrets eller eventuelle rettighetshaveres forutgående skriftlige godkjenning. Denne bestemmelse er ikke til hinder for utlevering av fortrolige opplysninger til Forskningsrådet iht rapporteringskrav etter kontrakten samt til myndigheter og/eller domstoler i henhold til gjeldende lovgivning.

12 Partenes ansvar for tap og skade

12.1 Hver konsortiedeltaker er selv ansvarlig for tap eller skade som oppstår som følge av konsortiedeltakers handlinger.

12.2 Hver konsortiedeltaker skal melde fra til styret og prosjektansvarlig om ethvert krav om erstatning eller lignende relatert til prosjektet eller delprosjekter som blir reist mot konsortiedeltakeren.

13 Avtalens gyldighet, avvikling av konsortiet, fortolkning m.m.

13.1 Avtalen trer i kraft ved undertegningen og løper i sin helhet frem til konsortiet er avviklet. Etter avvikling av konsortiet har bestemmelsene i pkt. 6 - 12 fortsatt virkning mellom partene.

13.2 Konsortiet avvikles ved utløpet av prosjektperioden iht kontrakten mellom Forskningsrådet og prosjektansvarlig, med mindre styret beslutter noe annet.

13.3 Avtalen følger norsk rett. Tvister søkes løst gjennom forhandlinger eller frivillig mekling. Dersom dette ikke lykkes innen én måned etter at forhandlinger er begjært, kan tvisten bringes inn for ……. tingrett.

14 Signatur

Avtalen er undertegnet i …….eksemplarer. Hver av partene beholder ett eksemplar hver.

Institusjon/bedrift 1	Dato for signatur	Signatur
Institusjon/bedrift 2	Dato for signatur	Signatur
Institusjon/bedrift n	Dato for signatur	Signatur

[18] Partene kan om ønskelig spesifisere hva som skal dekkes av begrepene ”fortrolige opplysninger” og ”hemmelig og fortrolig informasjon”.